

אין מעמידין פרק שני עבודה זרה

ל.

עין משפט
נר מצוה

איהלופי. לשמות: אלונסיס. פשוין: אסור. שהרי תחלתו יין: אלונסיס כברייתא. שלא היה יין מתחלה ציד עובד כוכבים אלל לקחה עשויה מיד ישראל: מותר. בהנאה דמו לא מנסך ליה: עושין אונולו. בנפח שהו לשמות: ואין עושין אלונסיס. שהו

איהלופי כיון דאיבא הותם אחד לא מרה ומיזיף ת"ד ר' יין מבושל ואלונתית של עובדי כוכבים אסורין אלונתית כברייתא מותרת ואיו היא אלונתית (ברתנן) גבי שבת (ע) עושין אנומלין ואין עושין אלונתית ואיו היא אנומלין ואלונתית יין ודבש ופלפלין יאלונתית יין ישן ומיום צלולין ואפרסמון דעברי לבי מסותא רבה ורב יוסף דאמרי תרויהו יין מוזוג אין בו משום גילוי יין מבושל אין בו משום ניסוך איבעיא להו יין מבושל יש בו משום גילוי או אין בו משום גילוי ת"ש העיד רבי יעקב בר אידי על יין מבושל שאין בו משום גילוי רבי ינאי בר ישמעאל חלש על לגביה ר' ישמעאל בן זירוד ורבנן לשוליה ביה יתבי וקא מבעיא להו יין מבושל יש בו משום גילוי או אין בו משום גילוי אמר ר' ישמעאל בן זירוד הכי אמר רשב"ל משום גברא רבה ומנו ר' חייא יין מבושל אין בו משום גילוי אמרו ליה נסמוך מחוי להו ר' ינאי בר ישמעאל (פ) עלי ועל צוארי שמואל ואבלט הוו יתבי אייתו לקמיהו חמרא מבשלא משכיה לידיה אל"ל שמואל הרי אמרו יין מבושל אין בו משום יין נסך אמתיה דרבי חייא איגלווי לה ההוא חמרא מבשלא אתיא לקמיה דר' חייא אמר לה הרי אמרו יין מבושל אין בו משום גילוי שמעיה דרב אדא בר אהבה איגלי ליה חמרא מוזוג אל"ל הרי אמרו יין מוזוג אין בו משום גילוי אמר רב פפא אל אמרו אלא דמוזוג טובא אבל מוזוג ולא שתי ומוזוג ולא מוזוג מי שתי והא רבה בר רב הונא הוה קאזול בארבא והוה נקיש חמרא בהדיה וחזייה ליהוה חיווי דצרי ואתי אל"ל לשמעיה סמי עניה דדין שקיל קלי מיא שרא ביה וסר לאחוריה אחייא מסר נפשיה אמוזיא לא מסר נפשיה ואמוזיא לא מסר הדיא הוה בי עכבורי והא רבי ינאי הוה בי עכבורי ואמרי פש להו חמרא בכובא וצורגהי בפרונקא וחזיא ליהוה חיזיא דשקיל מיא ורמא בכובא עד דמלא בכובא וסליק חמרא עילויה פרונקא ושתי אמרי דמוזוג איהו שתי דמוזוגי אחרני לא שתי אמר רב אשי ואיתימא רב משרשיא פירוקא לסכנתא אמר רבא הלכתא היין מוזוג יש בו משום גילוי ויש בו משום יין נסך יין מבושל יאין בו משום גילוי ויהוה יינם יין נסך שמעיה דרב חלקיה בר טובי איגליא (פ) ההוא קיסתא דמיא והוה גיים גבה אתא לגביה דרב חלקיה בר טובי אל"ל הרי אמרו אימת ישן עליהו והני מיילי ביממא אבל בליליא לא יולא היא לא שנא ביממא ול"ש בליליא אימת ישן עליהו לא אמרינן רב לא שתי מבי ארמאה אמר לא זהירי בגילוי מבי ארמלתא שתי אמר סירכא דגברא נקיטא שמואל לא שתי מבי ארמלתא אמר ליה לא אימתא דגברא ולא מבי ארמאה שתי נהי דאגילויא לא קפדי אמנקרותא מיהא קפדי אל"ל רב לא שתי מבי ארמאה אבל מבי ארמלתא שתי שמואל לא שתי מבי ארמאה ולא מבי ארמלתא: אריב"ל שלש ינות הן ואין בהן משום גילוי ואלו הן: חד מר מתוק חד טילא חריפא דמצרי זיקי מר ינקה מתוק חוליא רב חמא מתני לעילוויא חד חמר ופלפלין מר (פ) אפסינתין מתוק מי בארג אר"ש בן לקיש קרינא אין בו משום גילוי מיא קרינא אל"ל אבהו חמרא חליא דאתי מעסיא אמר רבא ובמקומו יש בו משום גילוי מ"ט חמר מדינה הוה אמר רבא יהאי חמרא דאקריים עד תלתא יומי יש בו משום גילוי ל'מושם יין נסך מכאן

סג א מיי פ"א מהל מאלות אסורות הל' י טו"ע י"ד סימן קנב ספיק ד: סד ב ג ד מיי פכ"ב מלכות שבת הלכה יא סמג לאחין סה טו"ע י"ד סימן קנב ספיק ד: סה ה מיי פ"א מהל רחא הלכה ז סמג עשין מט טור י"ד סימן קנב: קטו: סו ו מיי פ"א מהל מאלות אסורות הל' ט סמג לאחין קמת טור ש"ע י"ד סימן קנב ספיק ד: סה ה מיי פ"א מהל רחא הלכה ז סמג עשין מט טור י"ד סימן קטו: סז ז מיי פ"א מהל רחא הלכה ח סמג עשין מט טור י"ד סימן קטו: סח ח מיי פ"א מהל מאלות אסורות הל' ט סמג לאחין קמת טור ש"ע י"ד סימן קנב ספיק ד: סט ט מיי פ"א מהל רחא הלכה ט סמג עשין מט טור י"ד סימן קטו: ע י מיי פ"א מהל מאלות אסורות הל' ט סמג לאחין קמת טור ש"ע י"ד סימן קנב ספיק ד: פא כ מיי פ"א מהל עב ל מיי פ"א מהל מאלות אסורות הלכה ט סמג לאחין קמת טור ש"ע י"ד סימן קנב ספיק ד:

הגהות הב"ח (א) גמ' איגליא ליה ההוא קיסתא: (ב) רש"י ד"ה דלרי ואמי וכו' דמלרי זיקי. נ"ב וכן הוא בציננות סוף פ"ק דף י: (א) לכוני רש"י פרושיין: שקי. קוב"א. ביצה. מיכל גדול ונגול. אולישניא [אלורישניא]. לנגה. מוסף רש"י ואפרסמון. עשין אפרסמון (חולין ו).

מילי ביממא אבל בליליא לא יולא היא לא שנא ביממא ול"ש בליליא אימת ישן עליהו לא אמרינן רב לא שתי מבי ארמאה אמר לא זהירי בגילוי מבי ארמלתא שתי אמר סירכא דגברא נקיטא שמואל לא שתי מבי ארמלתא אמר ליה לא אימתא דגברא ולא מבי ארמאה שתי נהי דאגילויא לא קפדי אמנקרותא מיהא קפדי אל"ל רב לא שתי מבי ארמאה אבל מבי ארמלתא שתי שמואל לא שתי מבי ארמאה ולא מבי ארמלתא: אריב"ל שלש ינות הן ואין בהן משום גילוי ואלו הן: חד מר מתוק חד טילא חריפא דמצרי זיקי מר ינקה מתוק חוליא רב חמא מתני לעילוויא חד חמר ופלפלין מר (פ) אפסינתין מתוק מי בארג אר"ש בן לקיש קרינא אין בו משום גילוי מיא קרינא אל"ל אבהו חמרא חליא דאתי מעסיא אמר רבא ובמקומו יש בו משום גילוי מ"ט חמר מדינה הוה אמר רבא יהאי חמרא דאקריים עד תלתא יומי יש בו משום גילוי ל'מושם יין נסך מכאן

מילי ביממא אבל בליליא לא יולא היא לא שנא ביממא ול"ש בליליא אימת ישן עליהו לא אמרינן רב לא שתי מבי ארמאה אמר לא זהירי בגילוי מבי ארמלתא שתי אמר סירכא דגברא נקיטא שמואל לא שתי מבי ארמלתא אמר ליה לא אימתא דגברא ולא מבי ארמאה שתי נהי דאגילויא לא קפדי אמנקרותא מיהא קפדי אל"ל רב לא שתי מבי ארמאה אבל מבי ארמלתא שתי שמואל לא שתי מבי ארמאה ולא מבי ארמלתא: אריב"ל שלש ינות הן ואין בהן משום גילוי ואלו הן: חד מר מתוק חד טילא חריפא דמצרי זיקי מר ינקה מתוק חוליא רב חמא מתני לעילוויא חד חמר ופלפלין מר (פ) אפסינתין מתוק מי בארג אר"ש בן לקיש קרינא אין בו משום גילוי מיא קרינא אל"ל אבהו חמרא חליא דאתי מעסיא אמר רבא ובמקומו יש בו משום גילוי מ"ט חמר מדינה הוה אמר רבא יהאי חמרא דאקריים עד תלתא יומי יש בו משום גילוי ל'מושם יין נסך מכאן

אמר סירכא דגברא נקיטא: א"ר יהושע בן לוי שלשה ינות אין בהן משום גילוי החד והמר והמתוק חד טולא חריפא דמבקע הנודות מר ינקה מתוק חוליא רב חמא מתני לעילוויא חד חמר ופלפלין מר: ירושלמי רבי סימון מפרש חד קוניטון שיש בו דבש ופלפלין מר אפסינתין. פי' לענא בלשון יין אפסינתין כלומר מר כלענא מתוק חמר מבושל ובולשון פריס בארג: קרינא. יין מתוק הבא מעסיא אין בו משום גילוי אבל במקומו כלומר בעסיא יש בו משום גילוי דחמר מדינה הוא. אמר רב יין שהחמיץ עד שלשה ימים יש בו משום גילוי ויש בו משום יין נסך

איהלופי. לשמות: אלונסיס. פשוין: אסור. שהרי תחלתו יין: אלונסיס כברייתא. שלא היה יין מתחלה ציד עובד כוכבים אלל לקחה עשויה מיד ישראל ומותרת בהנאה דמו לא מנסך ליה ומכאן ראייה להתיר תבשיל שנתערב בו יין קודם שזבלוהו אי נגע ביה עובד כוכבים דכיון שנתערב חו לא מנסך ליה עובד כוכבים והקשה ר"ת דלשון כברייתא לא משמע קן ועוד צפ"ק דחולין (דף ו.) משמע שהו קרוי אלונתית קודם שנתנו לתוכו יין דתניא הלוקח יין לתם לתם אלונתית ולא קאמר לעשות אלונתית לכן פירש ר"ת דאלונתית דרך הוא לעשות מתחלה בלא יין ומכניסין אותה לקיום וכשמסתפקין ממנה מעט מעט מערין בה היין שאם יכניסו לקיום אותה עם היין מתקלקלת וה"פ אלונתית של כדי לשמות ולא ראה ישראל בשעה שמשקה אסורה כי שמא נתן בה יין כברייתא פי' כמו שהיא נעשית מתחלה בלא יין וראיהו מושך מן החצית מותרת דודאי לא עירב בו יין ומ"מ יש ראייה להתיר מדתנא צמוספתא אלונתית של עובדי כוכבים אסורה מפני שמתלתו יין כלומר שמתלתו יין של עובד כוכבים משמע הא אס תחלתו יין של ישראל מותרת במגע עובד כוכבים שנתערב בה משקין אחרים ואומר ריב"ז דדוקא תבשיל לפי שאין היין ניכר צעין כלל אצל כשמסיפתא אותו צמוסין או שתדל לפי שהוא צעין יותר וכן הלכה למעשה: יין מבושל אין בו משום יין נסך. כן הלכה ומותר במגע עובד כוכבים ממשו ליזה שמואל ואבלט:

האי חמרא דאקריים עד תלתא יומי. ולא גרס מתנין יומין דהכי נמי מנינו בו משום גילוי דמולק שלשה ימים ראשונים צדוק המוכר פירות (ב"ב דף יז.) דקאמר כל שלשה ימים ודאי מנאלן ואלך ספק: השחלים

עניה דדין שקיל קלי מיא שרא ביה וסר לאחוריה אחייא מסר נפשיה אמוזיא לא מסר נפשיה ואמוזיא לא מסר הדיא הוה בי עכבורי והא רבי ינאי הוה בי עכבורי ואמרי פש להו חמרא בכובא וצורגהי בפרונקא וחזיא ליהוה חיזיא דשקיל מיא ורמא בכובא עד דמלא בכובא וסליק חמרא עילויה פרונקא ושתי אמרי דמוזוג איהו שתי דמוזוגי אחרני לא שתי אמר רב אשי ואיתימא רב משרשיא פירוקא לסכנתא אמר רבא הלכתא היין מוזוג יש בו משום גילוי ויש בו משום יין נסך יין מבושל יאין בו משום גילוי ויהוה יינם יין נסך שמעיה דרב חלקיה בר טובי איגליא (פ) ההוא קיסתא דמיא והוה גיים גבה אתא לגביה דרב חלקיה בר טובי אל"ל הרי אמרו אימת ישן עליהו והני מיילי ביממא אבל בליליא לא יולא היא לא שנא ביממא ול"ש בליליא אימת ישן עליהו לא אמרינן רב לא שתי מבי ארמאה אמר לא זהירי בגילוי מבי ארמלתא שתי אמר סירכא דגברא נקיטא שמואל לא שתי מבי ארמלתא אמר ליה לא אימתא דגברא ולא מבי ארמאה שתי נהי דאגילויא לא קפדי אמנקרותא מיהא קפדי אל"ל רב לא שתי מבי ארמאה אבל מבי ארמלתא שתי שמואל לא שתי מבי ארמאה ולא מבי ארמלתא: אריב"ל שלש ינות הן ואין בהן משום גילוי ואלו הן: חד מר מתוק חד טילא חריפא דמצרי זיקי מר ינקה מתוק חוליא רב חמא מתני לעילוויא חד חמר ופלפלין מר (פ) אפסינתין מתוק מי בארג אר"ש בן לקיש קרינא אין בו משום גילוי מיא קרינא אל"ל אבהו חמרא חליא דאתי מעסיא אמר רבא ובמקומו יש בו משום גילוי מ"ט חמר מדינה הוה אמר רבא יהאי חמרא דאקריים עד תלתא יומי יש בו משום גילוי ל'מושם יין נסך מכאן

(א) [מספ"ה פי"ה ה"ו] (ב) [ג'ל' דמנא"ה א] שנת קמ"ד (ד) [ג'ל' מסותא ל] [למק"ל] (ה) [פסחים ח"ו:] (ו) [פי' לענא דמרי.] (ז) [ג'ל' חמרי דת"כ וכו' לר"ה] (ח) [פי' רש"י] (ט) [מספ"ה ז"ל ע"ש] וכרש"י ורש"י

רבינו הגנאל אחיבהו הי עובדי כוכבים לא צריכי חותם בתוך חותם וכו': ת"ד (ב) יין אלונתית כברייתא מותרת כלומר מי שאין בה יין רבה ורבי יוסף דאמרי תרווייהו יין מוזוג אין בו משום גילוי ויין מבושל אין בו משום יין נסך: איבעיא להו יין מבושל יש בו משום גילוי או לא ופשטה (ה) ר' ש בן זירוד משום דרש לקיש דאמר משום דר' חנינא יין מבושל אין בו משום גילוי אמרו ליה נסמון עליך ואמר להו ר' ינאי בר ישמעאל שמכרו עלי ועל צוארי של מקרה שבעל דבר זה. אמר רב פפא לא אמרין יין מוזוג אין בו משום גילוי אלא בדמוזוג טובא אבל מוזוג ולא מוזוג (ג) לא מסר נפשיה. אמר ר' ינאי בעכבא. מקום הוה שתי חמרא ופש ליה חמרא בכובא וצריה בפרונקא וחזייה לחייה דשמתא מיא בפומיה ורמא בכובא עד דמלא בכובא וסליק חמרא עילויה פרונקא ושתי. שנה מן היין ונשאר מן היין בכובא. כובא כלי הוא כנון אישיה וכינשא בה והביא פרונקא שהוה סמרטוט וצרוו ריבא הכובא והה הנחש בראש מים ומביא בתוך פיו ומריקו בתוך הכובא עד שנתמלאת הכובא ועץ היין מעל הסמרטוט ושהו. ושנין דמוזוג איהו כלומר מה שמזוג הנחש בעצמו הוא ששונה אבל מה שמזוגין בני אדם אינו שונה ממנו. פי' פרונקא שליה ופי' פרונקא סמרטוט. ודחי רב אשי ואמר פירוקי לסכנתא: אמר רבא הלכתא אין מוזוג יש בו משום יין נסך ויש בו משום גילוי מבושל אין בו משום יין נסך פי' אא נגע בו עובד כוכבים אין אומרם כי ניכר: שמואל ואבלט הוו יתבי אייתו לקמיהו חמרא מבשלא משך אבלט לידיה אמר ליה שמואל לאבלט הרי אמרו יין מבושל אין בו משום יין נסך וש"מ דאבלט עובד כוכבים הוה: קיסתא דמיא יש בו משום גילוי לא שנא ביום ולא שנא בלילא ולא אמרינן אימת ישן עליהם. (ז) זיאא דאמרי רב לא הוה שתי לא מבי ארמאה ולא מבי ארמלתא שמואל מבי ארמאה לא הוה שתי אמר לא זהירי אנגילוי מבי ארמלתא (לא) הוה שתי אמר סירכא דגברא נקיטא: א"ר יהושע בן לוי שלשה ינות אין בהן משום גילוי החד והמר והמתוק חד טולא חריפא דמבקע הנודות מר ינקה מתוק חוליא רב חמא מתני לעילוויא חד חמר ופלפלין מר: ירושלמי רבי סימון מפרש חד קוניטון שיש בו דבש ופלפלין מר אפסינתין. פי' לענא בלשון יין אפסינתין כלומר מר כלענא מתוק חמר מבושל ובולשון פריס בארג: קרינא. יין מתוק הבא מעסיא אין בו משום גילוי אבל במקומו כלומר בעסיא יש בו משום גילוי דחמר מדינה הוא. אמר רב יין שהחמיץ עד שלשה ימים יש בו משום גילוי ויש בו משום יין נסך

(א) נראה ד"ל אין מושל אלונתית של עובדי כוכבים אסורין אלונתית כברייתא וכו'. (ב) נראה ד"ל עשיתו משה דר"ש בן זירוד אמר מסו דרש לקש וכו'. (ג) ג"ל סגל מוזוג ולא מוזוג שתי אל"ל מסר נפשיה. (ד) נראה מזה דרבינו ר' לו גי' אחרת כמאן ולא בני דין וכו'.